

Byla C-708/20

Prašymas priimti prejudicinį sprendimą

Gavimo data:

2020 m. gruodžio 30 d.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiantis teismas:

County Court at Birkenhead (Birkenhedo apygardos teismas,
Jungtinė Karalystė)

Nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data:

2020 m. gruodžio 30 d.

Ieškovė:

B T

Atsakovės:

Seguros Catalana Occidente

E B

BERKENHEDO APYGARDOS TEISMAS

Bylos Nr. <...>

B T

Ieškovė

-ir-

1) *SEGUROS CATALANA OCCIDENTS*

2) E B

Atsakovės

NUTARTIS

<...> 2020 m. gruodžio 30 d., 2020 m. gruodžio 22 d. priėmęs rašytinį sprendimą šioje byloje, kai išnagrinėjo ieškovės prašymą leisti teikti

apeliacinį skundą prieš atidėdamas bylos nagrinėjimą, kad šalys apsvarstytų Teisingumo Teismui teikiamų prejudicinių klausimų sąlygas

<...>

Teismas, padaręs išvadą, kad siekiant leisti teismui priimti sprendimą šioje byloje, būtina išspręsti klausimus, susijusius su Reglamento (E[S]) Nr. 1215/2012 13 straipsnio 3 dalies išaiškinimu, ir kad tinkama prašyti Teisingumo Teismo priimti dėl jo prejudicinį sprendimą,

NUTARIA:

1. Remiantis Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) 267 straipsniu pateikti Teisingumo Teismui priede nurodytus prejudicinius klausimus dėl Reglamento (E[S]) Nr. 1215/2012 13 straipsnio 3 dalies išaiškinimo;
2. Šią nutartį Teisingumo Teismui išsiųsti nedelsiant;
3. Abiejų atsakovių bylų nagrinėjimas sustabdomas, kol bus priimtas prejudicinis sprendimas.
4. <...>.
5. <...>.
6. Atmesti ieškovės prašymą leisti teikti apeliacinį skundą dėl išvadų, padarytų dėl Reglamento (E[S]) Nr. 1215/2012 17 ir 18 straipsnių. <...>

<...> (orig. p. 2)

PRIEDAS

A. PRAŠYMĄ PRIIMTI PREJUDICINĮ SPRENDIMĄ TEIKIANTIS TEISMAS

- 1 Šį prašymą priimti prejudicinį sprendimą, remdamasis Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 267 straipsniu, teikia Anglijos ir Velso *County Court at Birkenhead*. <...>

B. ŠALYS

- 2 Ieškovės gyvenamoji vieta yra Anglija ir Velsas <...>.
- 3 Antrosios atsakovės gyvenamoji vieta yra Airijos Respublika ir ji yra nekilnojamojo turto, esančio <...> Alikantėje, Ispanijoje (toliau – nekilnojamasis turtas), savininkė. <...>.

- 4 Pirmoji atsakovė visais nurodytais laikotarpiais buvo draudimo įmonė, įsisteigusi Ispanijoje ir apdraudusi antrosios atsakovės civilinę atsakomybę, susijusią su nekilnojamuoju turtu. Pirmoji atsakovė neprisideda prie antrosios atsakovės pareikšto prieštaravimo, kuriuo ginčijama jurisdikcija, ir nedalyvauja teikiant šį prašymą priimti prejudicinį sprendimą.

C. GINČO DALYKAS IR FAKTINĖS APLINKYBĖS

- 5 Antroji atsakovė nesutinka su šiais ieškovės reikalavimais:
- a) pagal sutartį, kurią ieškovės vardu sudarė jos šeimos narys, antroji atsakovė sutiko nuo 2018 m. kovo 31 d. septynioms naktims apgyvendinti ieškovę ir jos šeimą nekilnojamojo turto objekte.
 - b) Apgyvendinimo paslauga buvo užsakyta ir už ją buvo sumokėta per internetą.
 - c) Nekilnojamojo turto infrastruktūrai buvo priskiriama plytelėmis išklota vidinio kiemo erdvė, vedanti prie baseino. **(orig. p. 3) (orig. p. 4)**
 - d) 2018 m. balandžio 3 d. ieškovė, kuriai tuo metu buvo 83 metai, ėjo vidiniu kiemu baseino link, nepastebėjusi laiptelio žengė nuo jo ir pargriuvo ant dešinio šono (toliau – nelaimingas atsitikimas).
 - e) įvykus nelaimingam atsitikimui ji susilaužė dešinę klubą ir riešą, be to, susižeidė kaklą, todėl Ispanijoje jai buvo atlikta operacija. <...>
- 6 Ieškovė pareiškė ieškinį antrajai atsakovei reikalaujama atlyginti žalą už patirtus sužeidimus ir nuostolius. Ieškovė tvirtina, kad remiantis sutartinėmis ir deliktinėmis prievolėmis antroji atsakovė, elgdamasi rūpestingai ir apdairiai, turėjo užtikrinti, kad nekilnojamąjį turtą bus pakankamai saugu naudoti, o ši prievolė buvo pažeista. Ieškovė tvirtina (*inter alia*), kad atsakovė prie laiptelio privalėjo įrengti turėklus ir (arba) pritvirtinti įspėjamąjį ženklą ir (arba) kokiu nors būdu pažymėti laiptelį. Pirmoji atsakovė neigia atsakomybę, tuo tarpu antroji atsakovė nesutiko su Anglijos teismo jurisdikcija arba nepateikė atsiliepimo į ieškinį.
- 7 2019 m. balandžio 14 d. Anglijos ir Velso *County Court Money Claims Centre* (Apygardos teismo piniginių reikalavimų centras) buvo pradėta procedūra ir apie ją buvo pranešta atsakovėms <...>. Ieškovė tvirtina, kad remiantis Reglamento (E[S]) Nr. 1215/2012 (toliau – **naujos redakcijos reglamentas „Briuselis I“**) 11 straipsnio 1 dalies b punktu ir 13 straipsnio 2 dalimi, pirmosios atsakovės atžvilgiu jurisdikcija yra taikytina. Pirmoji atsakovė neginčijo jurisdikcijos ir pateikė atsiliepimą į ieškinį. Savo atsiliepime į ieškinį pirmoji atsakovė pripažino, kad i) ji apdraudė antrosios atsakovės atsakomybę, susijusią su nekilnojamojo turto išnuomojimu už nuomos mokesčių ir ii) iš jos buvo reikalaujama kompensuoti šiai atsakovei nuostolius, susijusius su jos atsakomybe už nelaimingą atsitikimą,

kuriam taikomi „*draudimo sutarties sąlygose nurodyti apribojimai*“. Vėliau ieškinys buvo perduotas *County Court at Birkenhead*.

- 8 2020 m. sausio 29 d. antroji atsakovė pateikė prieštaravimą, grįsdama jį tuo, kad Anglijos ir Velso teismai neturi jurisdikcijos nagrinėti jai pareikštą ieškinį.
- 9 Prieš nagrinėjant pareiškimą ir atsižvelgus į papildomą informaciją, gautą atsakant į ieškovei pateikto prašymo pateikti papildomą informaciją pagal Civilinio proceso taisyklių 18 dalį, pirmoji atsakovė patikslino savo argumentus ir nurodė, kad apribojimai pagal draudimo sutarties sąlygas reiškia, jog jis netaikomas antrosios atsakovės nekilnojamojo turto nuomai, kai jame, kaip atostogų būste, už nuomos mokestį apgyvendinami nuomininkai. Vadinasi, pirmoji atsakovė paneigė, kad buvo reikalaujama, jog ji kompensuotų antrajai atsakovei nuostolius, susijusius su nelaimingu atsitikimu, todėl ji paprašė išbraukti atitinkamą ieškovės ieškinį. Dėl draudimo galiojimo ir apimties (**orig. p. 5**) ginčijasi (tik) ieškove ir pirmoji atsakovė. <...> Pirmosios atsakovės prašymas išbraukti ieškinį paliktas nenagrinėtas, kol bus priimtas sprendimas dėl šio prašymo priimti prejudicinį sprendimą.
- 10 Iki antrosios atsakovės prašymo nagrinėjimo dienos ieškove tvirtino, kad remiantis naujos redakcijos reglamento „Briuselis I“ 13 straipsnio 3 dalimi teismas turi jurisdikciją, kiek tai susiję su antrąja atsakove. Be to, ieškove nurodė, kad jurisdikciją patvirtina 17 ir 18 straipsniai.
- 11 Antroji atsakovė 2020 m. gruodžio 7 d. pateikė prieštaravimą apygardos teismo teisėjui <...>. 2020 m. gruodžio 22 d. priimtame sprendime teismas konstatavo, kad jis neturi jurisdikcijos pagal 17 ir 18 straipsnius. Ieškove siekia užginčyti šią išvadą, tačiau šis prašymas priimti prejudicinį sprendimą jokių atveju netaikomas klausimams, susijusiems su naujos redakcijos reglamento „Briuselis I“ 4 skirsniu. Teismas apibendrino šalių argumentus dėl 13 straipsnio 3 dalies ir padarė išvadą, kad reikia kreiptis į Teisingumo Teismą, jog šis priimtų galutinį sprendimą dėl antrosios atsakovės pareikšto prieštaravimo, kuriuo ginčijama Anglijos teismo jurisdikcija.

D. SVARBIOS NACIONALINĖS TEISĖS NUOSTATOS

- 12 2015 m. byloje *Hoteles Pi Aero Canarias SL v Keefe* [2016] 1 WLR 905 *Court of Appeal of England and Wales* (Anglijos ir Velso apeliacinis teismas) nagrinėjo Reglamento (EB) Nr. 44/2001 (toliau – reglamentas „Briuselis I“) 11 straipsnio 3 dalies (dabar – naujos redakcijos reglamento „Briuselis I“ 13 straipsnio 3 dalis) taikymo sritį.
- 13 Toliau išdėstyti šie faktai:
 - a) antroji atsakovė, *Hoteles Pinero Canarias SL*, buvo Ispanijos bendrovė, kuriai priklausė jos valdomas viešbutis;

- b) pirmoji atsakovė, *Mapfre*, buvo antrosios atsakovės atsakomybę apdraudusi draudimo įmonė;
 - c) ieškovas buvo atostogaujantis anglas, kuris susižeidė antrosios atsakovės viešbutyje;
 - d) ieškovas pareiškė ieškinį atsakovėms Anglijos teisme;
 - e) pirmoji atsakovė sutiko su Anglijos teismo jurisdikcija;
 - f) antroji atsakovė ginčijo Anglijos teismo jurisdikciją;
 - g) pagrįsdamas jurisdikciją ieškovas rėmėsi reglamento „Briuselis I“ 11 straipsnio 3 dalimi. (orig. p. 6)
- 14 *Court of Appeal* nusprendė, kad jis turi jurisdikciją spręsti dėl Ispanijoje įsikūrusio viešbučio, kai ieškinys pateikiamas kartu su tiesiogiai viešbučio atsakomybės draudikui pareikštu ieškiniu.
- 15 Viešbutis apskundė sprendimą *Supreme Court* (Aukščiausiasis Teismas), kuris 2017 m. rugpjūčio mėn. <...> [Europos Sąjungos Teisingumo Teismui] pateikė prašymą priimti prejudicinį sprendimą dėl toliau nurodytų klausimų (žr. 2017 m. spalio 6 d. bylą C-491/17 [OL C 347], 1<...>6] [p. 18]):
- a) *Ar reglamento „Briuselis I“ 11 straipsnio 3 dalyje [dabar naujos redakcijos reglamento „Briuselis I“ 13 straipsnio 3 dalis] įtvirtintas reikalavimas, kad žalą patyrusios šalies ieškinys draudėjui ir (arba) apdraustajam turi būti susijęs su byla dėl draudimo ir turi būti kvestionuojamas draudimo liudijimo galiojimas arba veikimas?*
 - b) *Ar 11 straipsnio 3 dalyje įtvirtintas reikalavimas, kad egzistuoju tarpusavyje prieštaraujančių sprendimų priėmimo rizika, jeigu įtraukimas į bylą neleidžiamas?*
 - c) *Ar teismas turi diskreciją leisti įtraukti į bylą arba neleisti į ją įtraukti, kai pareikštas ieškinys, patenkantis į 11 straipsnio 3 dalies taikymo sritį?*
- 16 Gavus šalių ir Komisijos rašytines pastabas byla buvo išspręsta, o prašymas atsiimtas.
- 17 Remiantis bendrosiomis Anglijos ir Velso precedento taisyklėmis, žemesnės instancijos teismas privalo atsižvelgti į aukštesnės instancijos teismo išvadą. Šioje byloje *County Court at Birkenhead* yra žemesnės instancijos teismas už *Court of Appeal*.
- 18 Daugiau nėra nacionalinės teisės nuostatų dėl sutartinių ir nesutartinių prievolių, kuriomis remiasi šalys.

E. SVARBIOS EUROPOS SAJUNGOS TEISĖS NUOSTATOS

19 Naujos redakcijos reglamento „Briuselis I“ 10 straipsnyje nustatyta:

Jurisdikcija dėl bylų, susijusių su draudimu, nustatoma pagal šį skirsnį, nedarant poveikio 6 straipsniui ir 7 straipsnio 5 punktui.

20 Naujos redakcijos reglamento „Briuselis I“ 13 straipsnyje nustatyta:

„1. Atsakomybės draudimo atvejais, kai žalą patyręs asmuo pareiškia ieškinį apdraustajam, draudikas taip pat gali būti įtrauktas į procesą, jeigu tai leidžiama pagal teismo vietos teisę. (orig. p. 7)

2. 10, 11 ir 12 straipsniai taikomi žalą patyrusios šalies tiesiogiai draudikui pareikštiems ieškiniams, jeigu tokie tiesioginiai ieškiniai yra leidžiami.

3. Jeigu pagal pirmiau nurodytiems tiesioginiams ieškiniams taikomą teisę numatyta, kad draudėjas arba apdraustasis gali būti įtraukti į bylą kaip šalys, šie ieškiniai priskiriami to paties teismo jurisdikcijai.“

21 Byloje **KABEG/ MMA IARD SA (byla C-340/16)** Teisingumo Teismui buvo pateiktas klausimas, ar darbdavys, kuris apmokėjo laikino nedarbingumo atostogas sužalotam nukentėjusiajam, yra „silpnesnioji šalis“, palyginti su trečiosios šalies civilinės atsakomybės draudiku, pagal reglamento „Briuselis I“ 3 skirsnio nuostatas dėl jurisdikcijos. Generalinis advokatas M. Bobek savo išvadoje aiškino, ar nagrinėjama byla gali būti priskirta prie „bylų, susijusių su draudimu“. Jo išvadoje pateikiami tokie svarstymai ([2017 m. gegužės 18 d. išvada ECLI:EU:C:2017:396,] [36] [punktas]):

Nemanau, kad būtų būtina arba išmintinga mėginti pateikti bendrą ir išsamią „bylos, susijusios su draudimu“, taigi ir „draudimo“ apibrėžtį. Šią užduotį galima palikti teisės mokslininkams. Tačiau iš apžvelgtos jurisprudencijos išplaukia viena išvada, natūraliai susijusi su Briuselio konvencijos ir reglamentų sistemos logika: kalbant apie tarptautinę jurisdikciją, norint nustatyti, kas yra „byla, susijusi su draudimu“, reikia atsižvelgti į „pagrindą“. Ar pagrindas, į kurį atsižvelgiant konkrečiam atsakovui pareikštas ieškinys (kitais tariant, ieškinio pagrindas), yra iš draudimo santykių kylančių teisių ir pareigų nustatymas? Jeigu atsakymas į šį klausimą teigiamas, tokią bylą galima laikyti susijusia su draudimu.

22 Generalinis advokatas M. Bobek padarė išvadą, kad sąvoka „byla, susijusi su draudimu“ turi būti aiškinama kaip savarankiška sąvoka ir vienodai. Reikia atsižvelgti į „pagrindą“ (kitais tariant, reikia atsižvelgti, koks yra konkrečiam atsakovui pareikšto ieškinio pagrindas). Jis padarė išvadą, kad ieškinio dalykas patenka į 3 skirsnio taikymo sritį „jeigu jis susijęs su iš draudimo santykių kylančiomis teisėmis ir pareigomis“. Teisingumo Teismas sprendime tiesiogiai nenagrinėjo, kokia apimtimi ieškinys turi būti „susijęs su draudimu“, kad patektų į 3 skirsnio taikymo sritį, ar žodžių junginio „byla, susijusi su draudimu“ reikšmės.

- 23 Vis dėlto, **Kabeg** byloje Teisingumo Teismas padarė šią išvadą: 1) sąvoka „silpnesnioji šalis“ draudimo srityje apibrėžiama plačiau nei sutarčių su vartotojais arba individualių darbo sutarčių srityse; 2) darbuotojų teises į žalos atlyginimą perėmę darbdaviai pagal reglamento 3 skirsnį gali būti laikomi žala patyrusiais asmenimis (nepaisant jų dydžio ir teisinės formos); 3) atitinkamas darbdavys (**orig. p. 8**) gali būti laikomas „silpnesniąja šalimi“, palyginti su draudiku, 4) „<...> *Vadinasi, per eismo įvykį nukentėjusio darbuotojo, kuriam toliau mokėtas darbo užmokestis, teises perėmęs darbdavys gali kaip „nukentėjusioji šalis“ šiame įvykyje dalyvavusios transporto priemonės draudikui iškelti bylą valstybės narės, kurioje turi buveinę, teismuose, jeigu tiesioginis ieškinys yra galimas*“.
- 24 Teisingumo Teismas nenagrinėjo byloje **Keefe** keltų klausimų; taip pat nebuvo gauta generalinio advokato išvada.

F. ŠALIŲ ARGUMENTŲ SANTRAUKA

- 25 Ieškovės argumentai:
- a. Pagal Anglijos jurisprudenciją, suformuotą byloje **Keefe**, pagal 13 straipsnio 3 dalį ieškovė kartu su ieškiniu užsienyje įsikūrusiam draudikui gali pareikšti reikalavimus užsienyje buveinę turinčiam apdraustajam.
 - b. Teleologinis 13 straipsnio 3 dalies aiškinimas, atsižvelgiant į byloje **Keefe** nurodytas priežastis, pagrįstų reikalavimų reiškimą apdraustajam kartu su ieškiniu, pareikštu draudikui, kai ieškovas reikalauja, kad jie abu atlygintų dėl sužalojimo ir tolesnių to pasekmių patirtą žalą.
 - c. Draudikui ir apdraustajam nebūtina „ginčytis“ dėl draudimo sutarties sąlygų galiojimo ir veikimo. Vienintelė 13 straipsnio 3 dalyje nurodyta sąlyga yra ta, kad apdraustojo įtraukimas į bylą, kai yra pareikštas tiesioginis ieškinys draudikui, yra galimas tuomet, kai tai numatyta pagal teisę, reglamentuojančią tiesioginį ieškinį draudikui, šiuo atveju pagal Ispanijos teisę.
 - d. Be to, ir bet kuriuo atveju, jei yra toks draudiko ir apdraustojo ginčas, 13 straipsnio 3 dalyje leidžiama reikšti reikalavimus apdraustajam kartu su ieškiniu, pareikštu draudikui.
- 26 Antrosios atsakovės argumentai:
- a. 13 straipsnio 3 dalis taikoma tik byloms, susijusioms su draudimu;
 - b. ieškovė reiškia reikalavimus dėl sužalojimo ir dėl tolesnių jo pasekmių patirtos žalos, kylančios iš tariamo neatsargumo teikiant apgyvendinimo atostogų būste paslaugas. Tačiau šie reikalavimai (**orig. p. 9**) nesusiję su draudimu ir tokiais netampa vien dėl to, kad yra pareikšti toje pačioje byloje kaip tiesioginis ieškinys draudikui.

- c. Be to, jie netampa bylomis, susijusiomis su draudimu, vien todėl, kad draudikas ir žalą patyrusi šalis ginčijasi dėl draudimo sutarties sąlygų galiojimo ir veikimo.

G. KODĖL TEISINGUMO TEISMO PRAŠOMA PRIIMTI PREJUDICINĮ SPRENDIMĄ

27 Klausimais, dėl kurių prašoma priimti prejudicinį sprendimą, iškeliami trys atskiri probleminiai aspektai:

- a) jeigu remiantis naujos redakcijos reglamento „Briuselis I“ 13 straipsnio 2 dalimi žalą patyrusi šalis pareiškia ieškinį galimai žalą sukėlusio asmens draudikui valstybėje narėje, kur yra jos nuolatinė gyvenamoji vieta (buveinė), tuomet ar žalą patyrusi šalis pagal naujos redakcijos reglamento „Briuselis I“ 13 straipsnio 3 dalį į tą ieškinį gali įtraukti reikalavimus galimai žalą sukėlusiam asmeniui, jeigu ieškinio galimai žalą sukėlusiam asmeniui dalykas nėra „susijęs su draudimu“ (toliau – **probleminis aspektas Nr. 1**);
- b) ką pagal naujos redakcijos reglamento „Briuselis I“ 3 skirsnį reiškia „byla, susijusi su draudimu“ (toliau – **probleminis aspektas Nr. 2**) ir
- c) jei ieškovas ir draudikas ginčijasi dėl draudimo sutarties sąlygų galiojimo ir veikimo, ar tokio ginčo faktas leidžia ieškovui pareikšti reikalavimus galimai žalą sukėlusiam asmeniui pagal 13 straipsnio 3 dalį kartu su ieškiniu draudikui valstybėje narėje, kurioje yra jų nuolatinė gyvenamoji vieta (buveinė) pagal 13 straipsnio 2 dalį (toliau – **probleminis aspektas Nr. 3**).

28 Klausimai dėl **probleminio aspekto Nr. 1** (a ir c klausimai) yra teikiami Teisingumo Teismui, nes:

- a) byloje *FBTO Schadeverzekeringen NV/ Jack Odenbreit* (2007 m. gruodžio 13 d. Sprendimas C-463/06 [EU:C:2007:792]) Teisingumo Teismas patvirtino, kad reglamento „Briuselis I“ 9 straipsnio 1 dalies b punktas (naujos redakcijos reglamento „Briuselis I“ 11 straipsnio 1 dalies b punktas) suteikia teisę draudėjui pareikšti ieškinį draudikui draudėjo valstybėje narėje, net jeigu draudiko nuolatinė gyvenamoji (buveinės) vieta yra kitoje valstybėje narėje (su sąlyga, kad tokia teisė pareikšti tiesioginį ieškinį numatyta pagal draudimo sutartims taikomus teisės aktus);
- b) byloje *Keefe* Anglijos *Court of Appeal* turėjo nuspręsti, ar žalą patyrusi šalis, kuri turėjo teisę pareikšti ieškinį ir ją pasinaudojo, (**orig. p. 10**) (pareikšdama ieškinį galimai žalą sukėlusio asmens draudikui valstybėje narėje, kurioje yra žalą patyrusios šalies gyvenamoji (buveinės) vieta) (reglamento „Briuselis I“ 9 straipsnio 1 dalies b punktas), pagal reglamento „Briuselis I“ 11 straipsnio 3 dalį (naujos redakcijos reglamento „Briuselis I“ 13 straipsnio 3 dalis), gali pareikšti reikalavimus galimai žalą sukėlusiam

asmeniui kartu su tiesioginiu ieškiniu draudikui. *Court of Appeal* nusprendė, kad žalą patyrusi šalis gali pareikšti reikalavimus galimai žalą sukėlusiam asmeniui kartu su tiesioginiu ieškiniu draudikui, net jeigu galimai žalą sukėlusio asmens gyvenamoji (buveinės) vieta yra kitoje valstybėje narėje (su sąlyga, kad žalą sukėlusio asmens įtraukimas į bylą, iškeltą draudikui, buvo galimas pagal taikomus teisės aktus) ir (svarbu šiai bylai) net jeigu ginčas su galimai žalą sukėlusiu asmeniu nebuvo susijęs su draudimu;

- c) *Court of Appeal* sprendimo byloje **Keefe** pagrindus galima apibendrinti taip:
- i) byloje **Odenbreit** nenurodyta, kad pagal reglamento „Briuselis I“ 9 straipsnio 1 dalies b punktą norint draudikui pareikšti tiesioginį ieškinį valstybėje narėje, kurioje yra draudėjo nuolatinė gyvenamoji (buveinės) vieta (kai draudiko nuolatinė gyvenamoji (buveinės) vieta yra kitoje valstybėje narėje), turi egzistuoti ginčas dėl draudimo sutarties sąlygų;
 - ii) reglamento „Briuselis I“ 11 straipsnio 2 dalis (naujos redakcijos reglamento „Briuselis I“ 13 straipsnio 2 dalis) suteikia teisę „žalą patyrusiai šaliai“ pareikšti ieškinį žalą sukėlusio asmens draudikui žalą patyrusios šalies valstybėje narėje (kai draudiko nuolatinė gyvenamoji (buveinės) vieta yra kitoje valstybėje narėje);
 - iii) reglamento „Briuselis I“ 11 straipsnio 3 dalis suteikia teisę žalą patyrusiai šaliai pareikšti reikalavimus žalą sukėlusiam asmeniui kartu su tiesioginiu ieškiniu, pareikštu galimai žalą sukėlusio asmens draudikui (pagal reglamento „Briuselis I“ 11 straipsnio 2 dalį) žalą patyrusios šalies valstybėje narėje, net jeigu galimai žalą sukėlusio asmens nuolatinė gyvenamoji (buveinės) vieta yra kitoje valstybėje narėje (jeigu tai numatyta pagal teisei pareikšti tiesioginį ieškinį draudikui taikomą teisę);
 - iv) jeigu pagal reglamento „Briuselis I“ 9 straipsnio 1 dalies b punktą nereikalaujama, kad tam, jog draudėjas galėtų pareikšti tiesioginį ieškinį draudikui, turi kilti ginčas dėl draudimo sutarties sąlygų (kaip patvirtinta byloje **Odenbreit**), nėra pagrindo reikalauti, kad ir įtraukiant į bylą galimai žalą sukėlusį asmenį būtų ginčas dėl draudimo sutarties sąlygų (pagal reglamento „Briuselis I“ 11 straipsnio 3 dalį) ir
 - v) *Court of Appeal* nurodė, kad jo pateiktas reglamento „Briuselis I“ 11 straipsnio 3 dalies išaiškinimas yra suderinamas su tikslais, nurodytais reglamento „Briuselis I“ 13 (silpnesniosios šalies apsauga) ir 15 (galimybės, kad dviejose (**orig. p. 11**) valstybėse narėse priimami nesuderinami sprendimai, mažinimas) konstatuojamosiose dalyse (naujos redakcijos reglamento „Briuselis I“ 18 ir 21 konstatuojamosios dalys);

- d) galimai prieštaraudamas tam, ką Anglijos *Court of Appeal* nusprendė byloje *Keefe*, generalinis advokatas M. Bobek byloje *Kabeg* pabrėžė, kad visi reglamento „Briuselis I“ 3 skirsnio straipsniai taikomi bylose, susijusiose su draudimu. Pateikdamas išvadą, generalinis advokatas M. Bobek atsižvelgė į reglamento „Briuselis I“ 11 konstatuojamąją dalį (naujos redakcijos reglamento „Briuselis I“ 15 konstatuojamoji dalis), kurioje nurodyta, kad jurisdikcijos taisyklės turėtų būti ypač nuspėjamos, o tam svarbu, kad išimtys iš bendros taisyklės, pagal kurią atsakovui ieškinys turėtų būti pareikštas valstybėje narėje, kur yra jo nuolatinė gyvenamoji (buveinės) vieta, turėtų būti aiškinamos siaurai;
- e) neaišku, ar Teisingumo Teismas byloje *Odenbreit* (kaip teigia *Court of Appeal* byloje *Keefe*) nereikalauja, kad tam, jog būtų taikoma reglamento „Briuselis I“ 11 straipsnio 2 dalis, turi kilti ginčas dėl draudimo sutarties. Teisingumo Teismas atmetė teiginį, kad tiesioginio draudikui klasifikavimas pagal Vokietijos deliktinę teisę išsprendžia klausimą, ar draudikui gali būti pareikštas ieškinys žalą patyrusios šalies valstybėje narėje, pažymėdamas, kad tai priklauso nuo to, ar ieškinys draudikui apskritai susijęs su draudimu. *Court of Appeal* nuomonė, kad Teisingumo Teismas sprendime byloje *Odenbreit* nurodė, jog tam, kad žalą patyrusi šalis pareikštų ieškinį draudikui pagal reglamento „Briuselis I“ 11 straipsnio 2 dalį, ieškinio draudikui dalykas neturi būti „susijęs su draudimu“, gali būti pagrįsta skirtingu žodžių junginio „byla susijusi su draudimu“ suvokimu (žr. toliau dėl **probleminio aspekto Nr. 2**);
- f) Anglijos *Supreme Court* byloje *Keefe* leido atsakovui (galimai žalą sukėlusiam asmeniui) apskųsti *Court of Appeal* sprendimą. Prieš nagrinėdamas šį skundą Anglijos *Supreme Court* pateikė Teisingumo Teismui prašymą priimti prejudicinį sprendimą. Vienas iš pateiktų prejudicinių klausimų – ar yra reikalavimas, kad žalą patyrusio asmens ieškinio galimai žalą sukėlusiam asmeniui dalykas būtų susijęs su draudimu tam, kad ieškinys galimai žalą sukėlusiam asmeniui pagal reglamento „Briuselis I“ 11 straipsnio 3 dalį būtų sujungtas su tiesioginiu ieškiniu galimai žalą sukėlusio asmens draudikui pagal reglamento „Briuselis I“ 11 straipsnio 2 dalį (visais atvejais žalą patyrusios šalies valstybėje narėje). Europos Komisija pateikė pastabas Teisingumo Teismui, kuriomis pagrindė teiginį, kad galimai žalą sukėlusio asmens ieškinys turi būti susijęs su draudimu. Apeliacinis skundas Anglijos *Supreme Court* buvo atsiimtas prieš Teisingumo Teismui priimant prejudicinį sprendimą dėl *Supreme Court* pateiktų klausimų ir (**orig. p. 12**)
- g) neaiškus naujos redakcijos reglamento „Briuselis I“ 3 skirsnio draudimo išimties pagrindinių tikslų ir politikos pasirinkimas, kuriuo turi būti remiamasi, todėl šiuo klausimu yra prašoma Teisingumo Teismo gairių.

29 Klausimai dėl **probleminių aspektų Nr. 2 ir Nr. 3 (b ir c klausimai)**:

- a) generalinis advokatas M. Bobek byloje **Kabeg** nurodė, kad „byla, susijusi su draudimu“ reiškia tai, jog ieškinys turi būti dėl pagal draudimo sutartį kylančių teisių ir pareigų, tačiau nebuvo keliamas reikalavimas, kad ginčas kiltų dėl draudimo liudijimo sąlygų. Generalinio advokato M. Bobek išvada buvo pateikta byloje **Kabeg** dėl tiesioginio ieškinio draudikui pagal reglamento „Briuselis I“ 11 straipsnio 2 dalį. Generalinio advokato M. Bobek nuomone, reikalavimas, jog ieškinio dalykas būtų „susijęs su draudimu“ buvo įvykdytas vien todėl, kad ieškinys buvo susijęs su draudiko teisėmis ir pareigomis pagal draudimo sutartį. Vis dėlto ne iki galo aišku, kaip ieškinys galimai žalą sukėlusiam asmeniui (apdraustam pagal draudimo liudijimą), kurį siekiama prijungti prie tiesioginio ieškinio draudikui, gali būti „susijęs su draudimu“;
- b) pirmajame Anglijos *Supreme Court* Teisingumo Teismui pateiktame prejudiciniame klausime (žr. 15 punkto a papunktį) siūloma, kad „byla, susijusi su draudimu“ gali reikšti (priešingai generalinio advokato M. Bobek išvadai byloje **Kabeg**), kad ginče turi būti kvestionuojamas draudimo liudijimo galiojimas arba veikimas;
- c) todėl Teisingumo Teismo prašoma išaiškinti reikalavimo, pagal kurį naujos redakcijos reglamento „Briuselis I“ 3 skirsnis yra taikomas „byloms, susijusioms su draudimu“, pobūdį ir apimtį, o ypač, kai žalą patyrusi šalis, reiškianti tiesioginį ieškinį draudikui pagal naujos redakcijos reglamento „Briuselis I“ 13 straipsnio 2 dalį jų valstybėje narėje, ketina kartu su šiuo ieškiniu pagal naujos redakcijos reglamento „Briuselis I“ 13 straipsnio 3 dalį pareikšti reikalavimus galimai žalą sukėlusiam asmeniui, kai šio asmens nuolatinė gyvenamoji (buveinės) vieta yra kitoje valstybėje narėje.
- 30 Atitinkamai *County Court at Birkenhead* teikia Teisingumo Teismui toliau nurodytus prejudicinius klausimus: (orig. p. 13)

EUROPOS SĄJUNGOS TEISINGUMO TEISMUI

TEIKIAMAI PREJUDICINIAI KLAUSIMAI

- a) Ar pagal 2012 m. gruodžio 12 d. <...> [Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (E<...>[S]) Nr. 1215/2012 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo] 13 straipsnio 3 dalį reikalaujama, kad ieškinio pagrindas, kuriuo žalą patyrusi šalis remiasi reikšdama ieškinį draudėjui (apdraustajam), būtų susijęs su draudimu?
- b) Jeigu atsakymas į a klausimą būtų teigiamas: ar to, kad ieškinys, kurį žalą patyrusi šalis siekia pareikšti draudėjui (apdraustajam), yra grindžiamas tokiomis pačiomis faktinėmis aplinkybėmis ir pareiškiamas toje pačioje byloje kaip tiesioginis ieškinys draudikui, pakanka pagrįsti išvadai, kad žalą patyrusio asmens ieškinys yra

susijęs su draudimu, net jei žalą patyrusios šalies ieškinio pagrindas draudėjui (apdraustajam), nebūtų susijęs su draudimu?

- c) Be to, (ir alternatyviai), jeigu atsakymas į a klausimą būtų teigiamas: ar to, kad draudikas ir žalą patyrusi šalis ginčijasi dėl draudimo sutarties sąlygų galiojimo ir veikimo, pakanka pagrįsti išvadai, kad žalą patyrusio asmens ieškinys yra susijęs su draudimu?
- d) Jeigu atsakymas į a klausimą būtų neigiamas: ar pakanka to, kad draudėjo (apdraustojo) įtraukimas reiškiant tiesioginį ieškinį draudikui būtų leidžiamas pagal teisę, taikomą tiesioginiam ieškiniui, kurį galima pareikšti draudikui? (**orig. p. 14**)

DARBINIS VERTINIMAS